

da der ganske sikkert er godt, Haab derom ad denne Vej, vil man opnaa at lægge en stor Del af Sagsførelsen, netop den, man vil kontrollere, over i meget værre Hænder, end de allerede ere i nu. Det vil blive den nødvendige Følge, hvis man absolut stiller sig paa det Standpunkt at afftasse dansk juridisk Examen. Der fremkom ganske vist i det andet Thing fra en anset Landssthingsmand den Ytring, at man skulde bibeholde dansk juridisk Examen til ikke juridiske Stillinger. Jeg erindrer ikke, at jeg i indværende Aar har hørt noget saa Bittigt som den Tanke. Jeg veed ikke, om Tanken er, at Sognefogder og Lægsmænd, Detailhandlere og Spækhøtere i dette Land skulle være danske Jurister. Jeg finder, at det er en Tanke, som fortjener at fremdrages i en saa trist Tid som denne Vinter til almindelig Beskuelse og Overveielse. Jeg maa for Resten sige, at dette Lovforslags Indhold overrasker mig, fordi der kunde have været truffet Bestemmelser af almindelig Karakter af særdeles brugbar Natur. Der kunde f. Ex. have været truffet Bestemmelser, hvorved det paalagdes Sagsførerne at føre autoriserede Bøger. Det vilde være ganske overordentligt praktisk, og det vilde være meget mere fornuftigt, naar der blev sat Straf saavel for falsk som for skjodesløs Bogføring, saaledes som for Handlende, end alle de andre Kontrolbestemmelser i denne Lov. Der er en anden Ting, som der turde være den allerførste Grund, og som der turde være mest Grund af Alt til at tage op til Overveielse, og det er Spørgsmaalet om Udvidelse af Skifterettens Myndighed i Konkursboer overfor Kuratorer og Sagsførere, som befatte sig med det, og dernæst Spørgsmaalet om Bestemmelser, som indskrænkede eller, hvad der var allerbedst, umuliggjorde Sagsføreres Bestikelse til executores testamenti. Det turde være, at hvis man overhovedet vilde træffe Bestemmelser, der vilde være i Publikums Interesse, og som vilde udelukke megen unyttig Tale og maaffe ogsaa megen unyttig, om jeg saa maa sige, illegal Arvning hos vedkommende executores testamenti, vilde det være Bestemmelser, der vare i Publikums Interesse, som vare ganske anderledes nyttige end det Meste af det, her er foreslaaet.

Min Grund til at drage Spørgsmaalet om den dansk-juridiske Examen frem, er den, at jeg har hørt sige, at man tænker paa ad administrativ Vej at afftasse den, at det bliver anset for lovligt og som noget meget nært Foretaende. Det er nu Noget, som ikke jærlig tiltaler mig, at den Tanke er kommen frem og bleven saa almindelig ud-

bredt, som den er her i dette Land, og jeg tror heller ikke, at det vilde være i Overensstemmelse med Loven, at man foretog denne Afftasselise ad administrativ Vej. Jeg kan ikke forstaa, at det kan bringes i Overensstemmelse med selve Examins Navn. Hvis denne Examen i Loven hed „dansk-juridisk Examen“, kan jeg meget vel forstaa, at man kunde afftasse denne, idet man kunde omordne det, som Administrationen utvivlsomt har Raadighed over, nemlig Indholdet af latinist-juridisk Examen, saaledes at man f. Ex. udelukkede Romerretten, og derved gjorde denne Examen til en Examen udelukkende for dansk Ret. Men saavidt jeg veed, hedder denne Examen i sin Indstilteelse og med gjennem Lovgivningen „Juridisk Examen for Ustuderede“, og saa forekommer det mig, at man ikke kan stille Studentereksamen som Betingelse for at tage denne Examen, eller overhovedet ad administrativ Vej afftasse den. Den er jo oven i Kjøbet Forudsætningen, udtrykkelig baade fra dette Things og hele Lovgivningsmagtens Side, for en hel Del Love, som vedrøre den juridiske Ordning og særlig Sagsførervirksomheden ved Underretterne i dette Land.

Efter disse Bemærkninger om den almindelige Del skal jeg gjøre en Bemærkning om Lovens § 19. § 19 tilfuger Noget, om hvilket det maaffe turde siges, at det efter Omstændighederne kunde være i Publikums Interesse, nemlig Indførelse af Eneret for Sagsførere til juridiske Forretninger. Jeg tror, at det gjælder meget ofte, navnlig om fattigfolks Sager, at de ere ødelagte, ved at de henvende sig til Kommissionærer og juridisk udnannede Personer — eller væsentlig ødelagte, væsentlig skadede — før de overhovedet henvende sig til en Sagsfører. Det tror jeg, gjælder i meget høj Grad bl. A. her i Byen. Noget Afhjælpning i den Retning er der vel stiftet i de senere Aar, ved den af „Studentersamfundet“, for Resten i Samvirken med flere Høire-Sagsførere — det skulder jeg Sandheden at tilføje — etablerede Retshjælp for Ubemidlede. Jeg tror, at der der er gjort Noget til at afvende den omtalte Ulempe; men jeg tror, den findes endnu i høj Grad. Jeg vil naadig nævne Navne, fordi det maaffe kunde føre til Injuriefager, men Enhver kan tage Betvivelsen og se, hvilket Utal af averterende Bureauer af juridisk Art, hvor Alt besørjes, der findes deri. Jeg tror, der der tilføies Publikum en ikke saa ganske ringe Skade, og det kunde maaffe være, at en Bestemmelse i denne Retning kunde være i Publikums virkelige Interesse; men jeg skal indrømme, at der har den høitæredede Minister jo en økonomisk Grund-